Ministerie van Justitie en Veiligheid

De Minister van Justitie en Veiligheid

Directie Informatievoorziening en Inkoop

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
26 januari 2024

Ons kenmerk
5243035

Bijlagen
1: Definitief BIT-advies beheer en onderhoud Justid
2: aanbiedingsbrieven EK en TK met beleidsreacties op BIT-advies

nota

Beslisnota aanbieding BIT-advies beheer en onderhoud Justid

1. Aanleiding

Het Adviescollege ICT-toetsing (verder: Adviescollege) heeft advies uitgebracht over het beheer en onderhoud bij de Justitiële Informatiedienst (verder: Justid).

Het advies en de beleidsreactie dienen eind februari 2024 te worden aangeboden aan de kamers der Staten-Generaal.

2. Geadviseerd besluit

Gevraagd: in te stemmen met de verzending van het BIT-advies aan de Eerste en Tweede Kamer.

De afspraken om BIT-adviezen en beleidsreacties daarop te versturen zijn vastgelegd in het tijdelijk Instellingsbesluit Adviescollege ICT-toetsing. Voorliggend definitief advies dient binnen vier weken te worden aangeboden aan de Kamers. Het Adviescollege zal het advies na de vier weken termijn publiceren. Tevens wordt het advies gepubliceerd op het Rijks ICT Dashboard.

3. Kernpunten

Toelichting op het advies
Het Adviescollege heeft op 22 januari 2024 advies uitgebracht over het beheer en onderhoud bij Justid. Het advies is op verzoek van Justid in afstemming met de opdrachtgever, de eigenaar en CIO JenV aangevraagd.
Het advies biedt verbeterpunten die nodig en welkom zijn voor het beheer en onderhoud op de informatiesystemen die door Justid worden beheerd.
Gegeven de omvang van het IV-landschap van Justid is deze niet volledig onderzocht. Om een zo representatief mogelijk beeld van het beheer en onderhoud bij Justid te verkrijgen, heeft het Adviescollege zich gericht op drie informatiesystemen die verschillen in omvang, leeftijd en opdrachtgever: Strafrechtketen database (SKDB), Centraal Digitaal Depot (CDD) en Taakgericht Informeren (JIP).

De kern van het advies is dat verbeteringen in het beheer en onderhoud nodig zijn om de stabiliteit en continuïteit van de dienstverlening te borgen. Het Adviescollege adviseert om:
1. Verbeteringen doelgericht door te voeren door interne verbeterinitiatieven beter op elkaar af te stemmen, te plannen, te prioriteren en te monitoren.

2. Structureel voldoende financiering voor beheer en onderhoud te realiseren om te voorkomen dat achterstanden in het beheer en onderhoud in de toekomst weer gaan oplopen.
3. De besluitvorming en sturing te verbeteren door de verantwoordelijkheden van opdrachtgever, opdrachtnemer en eigenaar aan te scherpen en elkaars verwachtingen in de samenwerking te verduidelijken.

Kernpunten van de beleidsreactie op het advies
- De gegeven adviezen worden overgenomen.
- Er is een scherp en herkenbaar beeld geschetst van de problematiek van het beheer en onderhoud. De klanten zijn over het algemeen tevreden en er zijn geen grote verstoringen in de dienstverlening van Justid.
- Ten aanzien van de opvolging van de aanbevelingen is aangegeven dat:
    - de verbeterinitiatieven binnen Justid zullen beter op elkaar worden afgestemd en centraler worden bestuurd. Op het gebied van de informatiebeveiliging worden extra maatregelen genomen ter versterking van de interne controle op de werking conform het beleid.
    - de kostprijs als ook de financiering van de diensten zullen beter op elkaar worden afgestemd waarbij de omvang van de kosten meer in lijn wordt gebracht met ontwikkelingen in de markt en te leveren prestaties
    - de verbetering van samenwerking in de driehoek tussen opdrachtgever, opdrachtnemer en eigenaar is al eerder geadresseerd en heeft ondertussen zijn beslag gekregen. De eigenaar bewaakt de aangescherpte afspraken.

Toelichting op het toetsproces
De aanvraag voor het advies heeft op 18 april 2023 plaatsgevonden. Op 15 november heeft het Adviescollege haar eerste bevindingen gedeeld met Justid, de eigenaar en de opdrachtgever, waarna op 1 december het voorlopig concept advies is ontvangen. Na verwerking van de opmerkingen heeft het Adviescollege u het concept BIT advies op 19 december voor hoor-wederhoor, gevolgd door het definitief advies van 22 januari 2024 ontvangen.
Gedurende het traject is afstemming geweest over de inhoud en is naar tevredenheid gehoor gegeven aan verdieping waar nodig.

Inhoud van de brief aan beide Kamers
De inhoud van de brief is in lijn met het advies van het Adviescollege en bevat de volgende onderdelen:
- Aanleiding voor advies
- Conclusies en aanbevelingen van het Adviescollege
- Inhoudelijke reacties op de aanbevelingen
- Slotwoord

4. Toelichting
4.1 Politieke en bestuurlijke context
Zoals hierboven vermeld wordt u geadviseerd om het BIT-advies en de beleidsreactie daarop aan te bieden aan beide kamers der Staten-Generaal. Naast verbeteradviezen op het gebied van sturing, bekostiging en samenwerking worden ook aanbevelingen gedaan voor de versterking van de informatiebeveiliging. De aanbevelingen op dit laatste onderwerp liggen voor het merendeel in lijn met die zoals u in uw brief hebt opgenomen naar aanleiding van de Audit verwijzingsportaal bankgegevens[1] die op 18 januari jongstleden aan de Tweede Kamer is aangeboden.

[1] Brief aan Tweede Kamer 'Audit verwijzingsportaal bankgegevens', dd. 18 januari 2024, referentie 4966861

4.2 Financiële overwegingen

Beleidskeuze uitgelegd **Onderbouwing doeltreffend, doelmatig en evaluatie (art. 3.1. CW)**	
1. Doel	Welke doelen worden nagestreefd met het voorstel in termen van beoogde presentaties en effecten? De Justitiële Informatiedienst levert informatiediensten voor diverse ketens, hoofdzakelijk in het domein van Justitie en Veiligheid. Het is van belang dat de wijze waarop het beheer en onderhoud over de diensten wordt uitgevoerd professioneel op een hoog volwassenheidsniveau plaatsvindt. Het onderzoek wat is uitgevoerd geeft adviezen die bijdragen aan de verdere professionalisering van de organisatie en de kwaliteit van dienstverlening.
2. Beleidsinstrument(en)	Welke beleidsinstrumenten worden ingezet om deze doelen te realiseren? Vanuit de eigenaar van Justid worden de JenV brede kaders gesteld waarbinnen Justid haar dienstverlening dient in te richten. Door de opdrachtgevers worden kaders meegegeven voor het uitvoeren van de informatiediensten, al dan niet gebaseerd op een wettelijke taak. De monitoring op de uitvoering van de opdrachten binnen gestelde kaders vindt plaats via de principes van het sturingsmodel (ten aanzien van het functioneren van Justid als organisatie) en de klant/leverancier relatie (ten aanzien van de levering van informatiediensten)
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	Welke financiële gevolgen heeft het voorstel voor de Rijksbegroting? Justid wordt bekostigd middels bijdragen vanuit de opdrachtgevers voor geleverde diensten. De navolging van de gegeven adviezen vallen binnen de bestaande budgetten van de opdrachtgevers.

3B. Financiële gevolgen voor de maatschappelijke factoren	Welke financiële gevolgen heeft het voorstel voor maatschappelijke sectoren (als van toepassing)? Het betreft een bestendiging van informatiediensten ten behoeve van diverse ketens binnen het domein van Justitie en Veiligheid.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	Op welke wijze en in welke mate wordt verwacht dat het beleidsinstrumentarium gaat bijdragen aan de beoogde prestaties en effecten (beknopte beleidstheorie)? Zie onder 1: de nagestreefde doeltreffendheid betreft een verbetering van bestaande processen.
5. Nagestreefde doelmatigheid	Waarom is het voorgestelde instrumentarium een efficiënte manier om de beoogde prestaties en effecten te bereiken? Het onderzoek van het Adviescollege is een kwalitatief goed middel om de staat van het onderhoud en beheer te laten onderzoeken.
6. Evaluatieparagraaf	Hoe wordt het voorstel gemonitord en geëvalueerd? De uitwerking van navolging van gegeven adviezen worden in de bestuurlijke driehoek, tezamen met de bedrijfsvoerings-staven van het ministerie gemonitord.

4.3 Juridische overwegingen
N.v.t.

4.4 Krachtenveld
De door het Adviescollege gegeven adviezen betreffen acties voor de directe opdrachtgevers van Justid, Justid zelf en de eigenaar van Justid. De adviezen betreffen een verbetering van de bestaande situatie. Er zijn geen hoge risico's ten aanzien van de dienstverlening naar voren gekomen.

4.5 Strategie
De opdrachtgever, Justid en de eigenaar hebben voor de beleidsreactie al een gezamenlijk perspectief gegeven over de opvolging van gegeven aanbevelingen. De nadere uitwerking en implementatie krijgt vervolg via het programma Toekomstvaste IV, interne verbetertrajecten binnen Justid als ook in de samenwerking met de opdrachtgever en de eigenaar.

4.6 Uitvoering
Zoals hierboven aangegeven wordt voor de uitvoering van de aanbevelingen aangesloten bij de lopende initiatieven en governance.

4.3 Implementatie
De komende periode wordt in kaart gebracht wat nu al loopt om hieraan de ontbrekende activiteiten aan toe te voegen.

4.8 Communicatie
Communicatie
Het definitieve advies met beleidsreactie wordt openbaar. De stukken worden aangeboden aan de kamers der Staten-Generaal en het Adviescollege publiceert het definitief advies op haar website. Daarnaast wordt het advies ook gepubliceerd op het Rijks ICT-dashboard.

Afstemming
Het adviesrapport en de beleidsreactie zijn met betrokken partijen (opdrachtgever DGRR, Justid en de eigenaar van Justid) afgestemd.

4.9 Ontwikkelingen hiervoor
Voor de periode 2022-2027 is vanuit het ministerie € 30 miljoen vrijgemaakt ten behoeve van het programma Toekomstvaste IV (TIV). TIV beoogt het op orde brengen van de huidige informatiesystemen door achterstanden weg te werken en een robuuste basis te creëren.
Onderdeel van deze robuuste basis zijn de beheer en onderhoudsprocessen en het functioneren van de governancedriehoek waarbij wordt gesproken over het leveren van de informatiediensten en het functioneren van de governance en organisatie. Het Adviescollege is gevraagd om advies uit te brengen over de strategische-, tactische- en operationele beheer- en onderhoudsprocessen alsmede het functioneren van de governancedriehoek.

5 Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting
De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

6. Bijlagen
1- Definitief BIT-advies beheer en onderhoud Justid, dd. 22 januari 2024, kenmerk 2024-0000039875
2- Aanbiedingsbrief BIT-advies beheer en onderhoud Justid aan Eerste Kamer, dd. 26 januari 2024, kenmerk 5196329
3- Aanbiedingsbrief BIT-advies beheer en onderhoud Justid aan Tweede Kamer, dd. 26 januari 2024, kenmerk 5196352